

Smæran 50 ár á baki:

Ein býarmynd hvørvur

- føðingardagsgávan er at Smæran letur aftur, og viðskiftafólk eru enn ein nærhandil fátækrari

Í vikuni frættist, at matvøruhandilin Smæran letur aftur, tí grundarlag ikki er fyri handlinum. 10 fólk arbeiða í Smærni, og hóast onkur teirra hevur fingið arbeiði, onnur fara í skúla, so slepst ikki undan, at arbeiðsloysi stendur fyri durunum hjá øðrum.

Syrgiligt føðingardagstilboð

Vanligt er at bjóða viðskiftafólki føðingardagstilboð, men hetta er í ólukkumát veruleikin í Smærni.

Føðingardagstilboðið er at keypa vørur fyri 40% av upprunaprisinum, men so nýðast viðskiftafólk finna annað stað at fara til handils, tí Smæran snarar lykilin um í hesi viku.

Hóast trúgv viðskiftafólk og tað at Smæran veitti tænastu, sum stórhandlar ikki kunnu bjóða, so var ikki nóg mikið til, at bjarga hesum handli, sum hevur verið opin í 50 ár.

Serligar tænastur

Nógv eldri fólk býr í grannalagnum, sum nú mugu fara til handils aðra staðni. Tey kunnu ikki - eins og áður - bert ringja oman í Smærna at biða onkran koma við smátingi tey hava gloymt, ella at koyra umbidnu vøruna til dyrnar, sum Smæran plagdi at gera.

Onnur tænasta í smáhandlinum er, at viðskiftafólk keypa uppá borg, og rinda eina ferð um mánaðan.

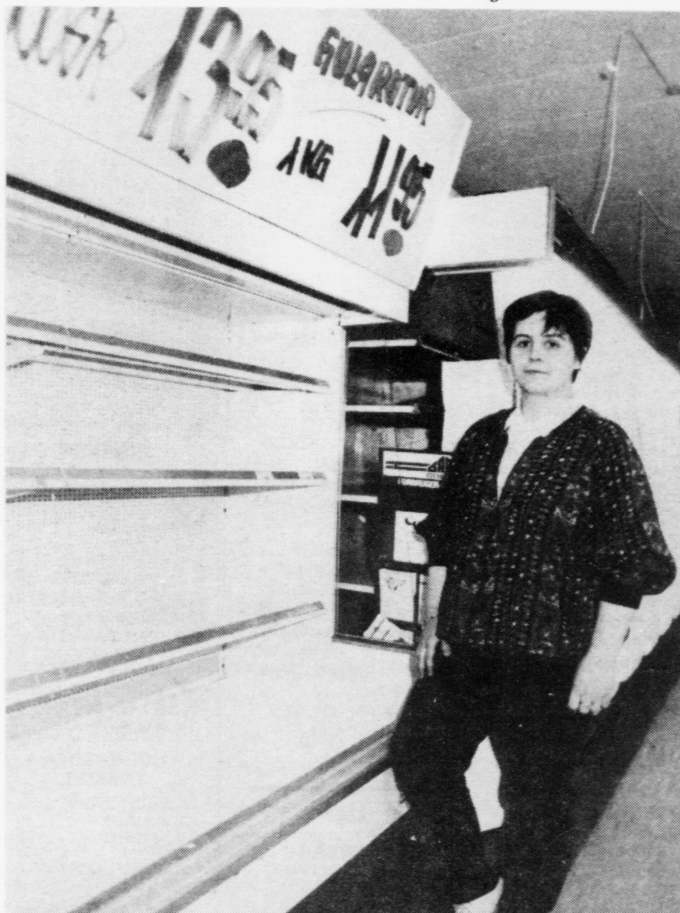
Slíkir smáhandlar hava stóran týðning í nærumhvørvinum. Teir veita tænastu, sum stórhandlar ikki eru grundaðir á, har talan er um at taka tað av hillinum, sum tú hevur brúk fyri, og síðani at gjalda kontant við kassan.

50 ára á sama stað

Tað er Hanna Egholm, sum fyrri fimm árum síðan yvirtók Smærna frá tveimum handilsfeløgnum, sum stóðu fyri handlinum í tvey ár.

Áðrenn høvdu stovnarir av Smærni ríkið handilin síðani 1932.

Hanna Egholm, stjóri í Smærni: - Tað er alt ov kostnaðarmikið at hava so lítlan handil sum Smæran.

Smæran hevur selt vanligar matvørur, umframt at her var kjøthandil og delikatessudeild. Hetta hevði við sær, at neyðugt var við nógvum starvsfólki - so mikið, at handilin ikki kundi bera seg.

Tann 18. mars 1987 yvirtók Hanna Egholm Smærna, og ætlanin - sum eisini varð framd - varð, at nútíðargera handilin, við teimum vønum, at skaffa størri viðskiftaskara.

Vánaligar tíðir

- Frammanundan vóru nógv og góð viðskiftafólk, sum allar dagar hava keypt í Smærni, og sum vit hava veitt serligar tænastur - sum tey finga í byrjanini gekst eisini eftir ætlan, men seinastu tvey árin merktist tær vánaligu tíðirnar, sum párr útoke grundarlagið

undan slíkum handli, sum Smæran var.

Hanna Egholm harmast um, at Smæran nú letur aftur og hon hugsar um henda býarpartin, sum nú er enn fátækari, hvat liv og virki viðurvur í býarmyndini.

TEY HITTUST Í SMÆRNI

- Smæran var ikki bert ein handil, sum tú keypti vørur tinar. Hetta var eisini eitt stað, har fólk hittust og prátaðu eina løtu. - Ja, mangan komu eldri fólk inn í handilin seks-átta ferðir um dagin at keypa okkurt smáting.

Tá er greitt, at hesi eisini hava gjørt sær øðrindi at hitta onnur fólk, frætta tíðindi og práta eina løtu o.s.fr. Hetta er myndin av einum smáhandli, so sum hesir myndaðu seg áður, men sum nú ikki hava umstøður at virka, grundað á stórhandlarnar. Teir kunnu bjóða fleiri og meiri spennandi tilboð, sum smáhandlar ikki eru førir fyri at bjóða.

BREYÐ OG MJÓLK IKKI NÓG MIKID

- Sum húsmanin tekur til: Eg keypi bláðurnar, har tær eru bilagast, og so keypi eg alt hitt samstundis. Smæran kann ikki liva av at selja breyð og mjólk hvønn dag, og tí verður latið aftur.

Tá Sosialurin vitjaði í Smærni henda dagin, var ikki sami hugnaligi dómur yvir handils-umhvørvinum, sum tað annars plagdi at vera. Fólk gingu tignadi aftur og fram og tóku av hillinum vøru, ið varð seld við 40% avstátri. Nógv harmaðust, men tað var ikki nóg mikið til at Smæran kundi bera seg

Smæran er farin í gjaldssteðg - t.v.s. at handilin verður seldur, tá núverandi virksemi er liðugt uppgjørt.

Hanna Egholm er útbúgvin hotelkokkur, og hon sigur fyri vist, at tað ikki verður undir hennara leiðslu, um Smæran aftur letur handilsdyrnar upp.

Hanna Egholm: - Eg eri nógvur royndir ríkari - tó ikki í peningi - av árunum í Smærni. Eg fari at sakna samskipti við viðskiftafólk og arbeiðsfólk, men nú fari eg at royna meg aftur í yrki mínum, ella fari eg at seta meg á skúlabonk aftur. Eg havi ikki tíkið stóðu til, hvat skal henda, tá eg eri leys av Smærni.

Orð: Dagny
Myndir: J.K. Vang

Hanna Egholm, stjóri í Smærni: - Tað er ikki grundarlag fyri at hava koloni- kjøt- og delikatessudeild undir somu lön, við tí stóð, sum Smæran hevur í dag